

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS
TA'LIM VAZIRLIGI

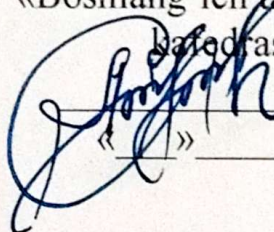
DENOV TADBIRKORLIK VA PEDAGOGIKA INSTITUTI

PEDAGOGIKA FAKULTETI
«BOSHLANG'ICH TA'LIM METODIKASI» KAFEDRASI

«Tasdiqlayman»

«Boshlang'ich ta'lim metodikasi»

kafedrasi mudiri:

 A.K. Xamidov

» 2025-yil

“YOSH TABLATSHUNOSLAR” to‘garagi

Denov - 2025

“Yosh tabiatshunoslar” to‘garagining
2025-2026-o‘quv yili uchun

ISH REJASI

Denov - 2025

Denov tadbirkorlik va pedagogika institutida faoliyat ko'rsatayotgan ilmiy, ijodiy, kasbiy va sport to'garaklarning

NIZOMI

1. Umumiy qoidalar:

1. Nizom O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonunida belgilangan vazifalar hamda Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2008-yil 6-martdagi «Oliy va o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi muassasalarida Davlat dasturida belgilangan vazifalar ijrosini ta'minlash to'g'risida» gi 58-sonli buyrug'i ijrosini amalga oshirish yuzasidan oliy ta'lim muassasalarida ilmiy, ijodiy, kasbiy va sport to'garaklarni tashkillashtirish tartibi va shartlarini belgilaydi.

2. To'garaklar o'z faoliyatini O'zbekiston Respublikasining «Ta'lim to'g'risida» gi Qonuni hamda Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi tomonidan ishlab chiqilgan huquqiy-me'yoriy hujjatlar hamda mazkur Nizom asosida yuritadi.

3. To'garaklar uzluksiz ta'lim tizimining tarkibiy qismi bo'lib, ta'limning rivojlantiruvchi vazifasini amalga oshirish bo'yicha davlat va jamiyatning uzviy hamkorligida ishlab chiqilgan dasturlar va rejalar asosida o'sib kelayotgan yosh avlodni ruhiy va ma'naviy jihatdan mustaqil hayotga tayyorlash, jamiyatda munosib o'rin egallashini kafolatlaydigan, real iqtisodiyot tarmoqlari va sohalariga yuqori malakali, mustaqil fikrlaydigan kadrlar tayyorlash bo'yicha faoliyat yurituvchi hamda ilmiy-ijodiy, ma'naviy-ma'rifiy ishlarni maqsadli hamda tizimli asosda amalga oshiruvchi amaliy va ilmiy-uslubiy ijodiy uyushmasi hisoblanadi.

4. To'garaklar talaba-yoshlarning optimal yechimlarini izlab topish ko'nikmalarini va o'quv faoliyatiga nisbatan motivatsiyasini rivojlantirishga qaratilgan qiziqishlari bir xil bo'lgan bir guruh talabalarning ma'lum fan yoki kasb bo'yicha tajribali professor-o'qituvchilar va kasb ta'lim ustalari tomonidan ularning bilim va mahoratini oshirish uchun xizmat qiladi.

5. To'garaklar Nizomi, ilmiy rahbari hamda uning tarkibi fakultet Ilmiy Kengashida ko'rib chiqiladi va institute rektori buyrug'i bilan tasdiqlanib, faoliyatga kiritiladi.

6. To'garaklar - bilim va ta'lim sohaları hamda mutaxassisliklari bo'yicha ilmiy-ijodiy, ma'naviy-ma'rifiy ishlarni maqsadli va tizimli asosda amalga oshirish uchun talaba-yoshlar qiziqishiga, xohishiga asoslangan holda darsdan bo'sh vaqtlarini mazmunli tashkil qiladi, o'quv-tarbiya jarayonini to'ldiradi.

Quyidagi yo'nalishlar bo'yicha to'garaklar tashkil qilinishi mumkin:

- shaxsning ma'naviy kamolotini ta'minlash yo'nalishi;
- sog'lom turmush tarzi, estetik va jismoniy madaniyatni shakllantirish yo'nalishi;
- biologik bilim va madaniyatni shakllantirish yo'nalishi;
- diniy qadriyatlar va zamonaviy bilimlar yaxlitligi yo'nalishi;
- siyosiy-huquqiy, iqtisodiy bilim va madaniyatni shakllantirish yo'nalishi;
- texnik ijodkorlik va kasbiy malakani shakllantirish yo'nalishi;
- mafkuraviy immunitet va g'oyaviy kurashchanlikni shakllantirish yo'nalishi;
- zamonaviy axborot-kommunikasiya texnologiyalarini keng joriy qilish yo'nalishi;
- shaxs va ta'lim xizmatlari yo'nalishi va boshqalar.

II. To'garaklarning asosiy maqsad va vazifalari

To'garaklarning asosiy maqsadi - talaba-yoshlarning qobiliyati, iste'dodini rivojlantirish, bilim olishga va yuksak ma'naviyatli shaxs sifatida shakllantirishga to'liq safarbar etish hamda ularni har tomonlama hayotga tayyorlash, mamlakatimizda demokratik va iqtisodiy taraqqiyotimizning taqdirini hal eta oladigan yuksak ma'naviyatli, global fikrlaydigan, global mutasaddilik va global kasbiy mahorati shakllangan oliy ma'lumotli, yuqori malakali kadrlar tayyorlash uchun ijodkor iste'dodli yoshlarning ilmiy-ijodiy salohiyatini oshirish, ma'naviy-ma'rifiy va tarbiyaviy ishlarni rivojlantirish va talabalarning bo'sh vaqtini mazmunli tashkil etish hamda ularning amaliy-ijodiy qiziqishlarini qo'llab-quvvatlashdir.

III. To'garaklarning asosiy vazifalari

Milliy g'oya, milliy va umumbashariy qadriyatlarga asoslangan demokratik tamoyillarni amalda qaror toptirish, inson huquqlari va qadr-qimmatini ulug'lovchi, Vatanga sadoqatli, yuksak ma'naviyatli yoshlarni tarbiyalashga qaratilgan keng ko'lamli ma'naviy-ma'rifiy ishlarni olib borish:

- talaba-yoshlarni hayotga maqsad va ishonch bilan yashashga tayyorlash, ularni eng yuksak qadriyat sifatida vaqtni qadrlash va undan samarali foydalanishga o'rgatish;

- talaba-yoshlarning qobiliyati, iste'dodini rivojlantirish;

- talaba-yoshlar taraqqiyotida ma'naviyat olamining beqiyos ahamiyatini singdirish;

- ma'naviyatga qarshi qaratilgan xurujlarning real xavfi haqida tushunchalar berish;

- yoshlar ongi va qalbini loqaydlik, befarqlik kabi illatlardan forig' etish;

- talaba-yoshlarda barcha ko'rinishdagi salbiy holatlarga qarshi kurashuvchanlik ruhini yaratish va rivojlantirish;

- yoshlar orasida vatanparvarlik, milliy g'urur, ma'naviy teranlik va tashabbuskorlik ilmiy-ijodiy iste'dod kabi fazilatlarni qaror toptirish hamda to'plangan boy badiiy-ijodiy va ilmiy-texnik salohiyatni yanada rivojlantirishga o'z hissasini qo'shish;

- yoshlarning ongi va siyosiy madaniyati darajasini hamda ilmiy salohiyatini yuksaltirish asosida ularning demokratik jarayonlar kirishuviga ko'maklashish.

Global fikrlaydigan yosh mutaxassislarni tayyorlash sohasida:

- talaba-yoshlarni mustaqil bilim olish jarayonida aqliy quvvatlari va vaqtlarini samarali sarflashga o'rgatish;

- milliy qadriyatni yaxshi bilgan va ularni e'zozlagan hamda jamiyat ichida qabul qilingan axloq va odob normalariga rioya qilishga o'rgatish;

- mehnasevar inson degan ijtimoiy sifatni shakllantirish;

- milliy g'urur, ya'ni yashab turgan mamlakatining tarixini, ma'naviyat va madaniyatini bilish, uning olimu fozillari va qahramonlari bilan faxrlanuvchi hamda shu mamlakatlar ravnaqiga o'z hissasini faol qo'shib kelayotgan kishi qalbidagi umuminsoniy g'urur negizida paydo bo'lgan ruhiy kayfiyatni shakllantirish;

- yoshlarda mustaqil fikr, fuqarolik pozitsiyasini namoyish qiluvchi bilim, ko'nikma va malakalarni rivojlantirish;

- ilg'or xorijiy tajribalar asosida ta'lim-tarbiya jarayonini takomillashtirib borishga ko'maklashish;

- talaba-yoshlarda dunyo miqyosidagi hamda mamlakatimizdagi siyosiy jarayonlarga mustaqil va ongli munosabatni shakllantirish, faol fuqarolik va vatanparvarlik pozitsiyasini kamol toptirish;

- yoshlarning ongi va siyosiy madaniyati darajasini, malakaviy mahorat hamda ilmiy salohiyatini yuksaltirish;

- Globallashuv-hayot sur'atlarining beqiyos darajada tezlashuvi, mafkura palegonlari jarayonlariga ogohlik va hushyorlikni kuchaytirish;

- talaba-yoshlarni mustaqil va ijodiy faoliyatga yo'naltiruvchi tashabbuskorlik, ijodkor va bunyodkor g'oyalari ruhida tarbiyalash;

- talabalarni ma'naviy kamol toptirish, bo'sh vaqtini fikr-mulohazalarga, baxs-munozaralarga chaqiruvchi, ijodiy faoliyatni kuchaytiruvchi g'oyalarni ishlab chiqish va targ'ib qilish.

Kasbiy mahorati shakllangan oliy ma'lumotli, yuqori malakali kadrlar tayyorlashni rivojlantirish:

- ijodkor yoshlarning ilmiy va ijodiy salohiyatini oshirish, ma'naviy-ma'rifiy va tarbiyaviy ishlarni rivojlantirish, ularni zamonaviy talablar darajasiga ko'tarish;

- talabalarning bo'sh vaqtini maqsadli va mazmunli tashkil etish hamda ularning amaliy-ijodiy qiziqishlarini qo'llab-quvvatlab rivojlantirish;

- ilmiy-ijodiy izlanish olib borayotgan aspirant va talabalarga respublikadagi ijodiy jamoalar, ilmiy markazlar, fondlar hamda mamlakatimizda faoliyat olib borayotgan xalqaro tashkilotlar bilan hamkorlik aloqalarini o'rnatishga moddiy va ma'naviy yordamlashish;

- ilmiy va ijodiy izlanishlar natijalarini rag'batlantirish va keng ko'lamda targ'ib qilish maqsadida to'garak a'zolarining ijodiy ixtirolari bilan respublika va xalqaro miqyosdagi ilmiy-amaliy anjumanlarda, ko'rgazmalar va ko'rik-tanlovlarda faol ishtirok etishiga ko'maklashish;

- to'garak a'zolarining redaksiyalar, ijodiy uyushmalar, tashkilotlar, fanlar akademiyasining ilmiy-tekshirish institutlari va ilmiy ishlab chiqarish markazlari va tashkilotlari bilan hamkorlikni rivojlantirish hamda izlanishlar olib borishlari uchun imkoniyat yaratish;

- talabalarning moddiy manfaatdorligini oshirish maqsadida, ilmiy-ijodiy natijalarini tijoratlashtirish va qo'shimcha ish joylarini topishiga ko'maklashish;

- xalqaro hamkorlikni tashkil etishda Internet orqali guruhning ish faoliyati va yutuqlarini targ'ib etuvchi Veb-sahifa ochib, muntazam ravishda ilmiy-ijodiy faoliyatlarini yoritib borish;

- to'garakda ijodiy, innovasion muhitni yaratish va ushbu jarayonda faol qatnashish.

IV. To'garaklarning huquqlari

1. Institutda bajarilayotgan ilmiy-tadqiqot loyihalarda qatnashish, turli ilmiy-amaliy anjumanlar, ko'rgazmalar, mushoira, ijodiy uchrashuvlar, tadbirlar majmuasini uyushtirish va o'tkazishda ko'maklashish.

2. Qonunda belgilangan tartibda reklama ishlarini amalga oshirish va o'z faoliyatida ommaviy axborot vositalaridan foydalanish.

3. Yoshlar orasida madaniy-ma'rifiy, ilmiy-amaliy ishlarni olib borish va to'garak faoliyati haqida axborotni keng targ'ib qilish.

4. Respublikamizdagi OTMLar, ilmiy markazlar, zamonaviy korxona va tashkilotlar hamda jamg'armalar bilan ilmiy-ijodiy hamkorliklar o'rnatish.

5. Talabalarni to'garak ishlariga keng jalb qilish va qiziqtirish maqsadida fakultetlar Ilmiy Kengashi qarori asosida to'garaklarga qatnashuvchi talabalar orasida tanlov tashkil qilish mumkin.

6. To'garaklar mehnat bozori talablarini hisobga olgan holda buyurtmachi korxona, tashkilot va muassasalar hamda talabalar ota-onalari hisobidan ta'lim olayotgan yo'nalishlarga turdosh ta'lim yo'nalishlaridan chuqur bilim va ko'nikma berish maqsadida ham tashkil etilishi mumkin.

VI. To'garaklarga a'zolik

Mazkur Nizom qoida va talablari hamda mutaxassislik to'garaklarining maqsad va vazifalarini ma'qullagan, millati va diniy e'tiqodidan qat'iy nazar, ilmiy-ijodiy faoliyatiga o'z bilimi va qobiliyati bilan qiziqqan abituriyentlar, bakalavriat va magistratura talabalari to'garakka a'zo bo'lishlari mumkin.

To'garaklar turini tanlash va qatnashish talabalar uchun ixtiyoriy bo'lib, uning to'garaklarga ishtirok etish hakidagi og'zaki bildirishi yetarlidir.

VII. To'garak a'zolarining huquq va burchlari

1. To'garak faoliyatiga doir barcha tashkiliy-amaliy masalalarning hal qilinishida teng huquqlik asosida ishtirok etish va to'garakning Nizomiga rioya qilish hamda uning maqsadlari va vazifalarini amalga oshirishda faol ishtirok etish.

2. Nizomga to'ldirishlar va o'zgartirishlar kiritish borasida takliflar va tavsiyalar bilan chiqish.

3. Fakul'tetlarda to'garaklar uchun maxsus jixozlangan auditoriyalar, o'quv-texnologik jihozlar, axborot resurs markazi jamg'armasidan va jihozlaridan foydalanishi.

4. Talabalarining jamoat ishlarida ishtirok etishi va dam olishlari e'tiborga olinib, to'garak rahbari taqdimnomasiga muvofiq tuzilgan jadval asosida to'garakda qatnashish va mashg'ulotlarni sababsiz qoldirmasligi.

5. To'garak mashg'ulotlari uchun zarur bo'lgan barcha o'quv qurollarini olib kelish va xavfsizlik texnikasi hamda sanitar-gigiyenik me'yorlariga rioya qilish.

VIII. To'garaklarni tashkil etish va rahbarlik qilish

To'garak fakultet dekani tavsiyasi asosida rektorning buyrug'i bilan tashkil etiladi. Unga tajribali professor-o'qituvchilar va kasb ta'lim ustalari rahbarlik qiladi va yo'nalishlar bo'yicha mas'ul rektorlar nazorati ostida fakultet dekanlari tomonidan boshqariladi hamda fakultet Ilmiy Kengashiga muntazam hisobot beradi.

To'garak rahbarining vakolatlari:

- Ilmiy va ijodiy to'garak Nizomiga o'zgartirishlar va to'ldirishlar kiritish tashabbusi bilan chiqadi;

- to'garak a'zolarining sonini (ishtirokchilar soni 5 nafardan kam bo'lmasligi kerak) belgilaydi;

- to'garak vakolatlarini va uning asosiy faoliyat yo'nalishlarini belgilaydi;

- to'garak a'zolari va yo'nalishlar bo'yicha to'garak a'zolari tomonidan taqdim etilgan dasturiy hujjat, loyiha va konsepsiyalarni muhokama qiladi va ular yuzasidan tegishli qarorlar qabul qiladi;

- to'garak faoliyatini takomillashtirishga doir turli taklif va tashabbuslar bilan chiqadi.

To'garak rahbarlarida quyidagi me'yoriy-huquqiy hujjatlar bo'lishi lozim:

- oliy ta'limi muassasalarida to'garaklarni tashkil qilish Nizomi;
- to'garak dasturini tuzish bo'yicha uslubiy tavsiyalar;
- fakultet Ilmiy Kengash tomonidan tasdiqlangan to'garakning yillik ish rejasi;
- ishtirokchilarning davomatini qayd qilish jurnali;
- to'garak ish jadvali;
- to'garak ishtirokchilarning ro'yxati.

To'garak yig'ilishlarini o'tkazish uning hususiyatidan kelib chiqib, belgilanadi.

IX. To'garaklar faoliyatini moliyalashtirish

To'garak faoliyatini tashkil qilish va uni yuritish bilan bog'liq bo'lgan harajatlar o'rnatilgan tartibda byudjet va byudjetdan tashqari mablag'lar hisobidan amalga oshiriladi.

Korxonalar va tashkilotlar, yuridik yoki jismoniy shaxslarning to'garak tashkil qilish va uni moliyalashtirish to'g'risidagi takliflari amaldagi qonunchilik asosida hal qilinadi.

To'garaklar faoliyati uchun zarur moliyaviy mablag'lar institut tomonidan, quyidagi moddiy mablag'lar asosida shakllantiriladi:

- shartnoma asosida o'quv-uslubiy ishlar yaratish;
- badiiy, hujjatli filmlar namoyish etish, ijara xizmatlarini ko'rsatish va boshqa pullik xizmat ko'rsatishdan tushadigan mablag'lar;
- homiylik mablag'lari;

X. To'garak faoliyatini tugatish tartibi

To'garak faoliyati institutning «Ilmiy Kengash» qarori bilan tugatiladi.

“Yosh tabiatshunoslar” to‘garagining mazmuni

Kirish

Tabiat - bitmas-tuganmas xazinadir. O‘simliklar dunyosi, hayvonot olami yosh qalbning tug‘ri o‘tib shakllanishida, tabiatda bo‘ladigan voqea-hodisalarning sir-asrorini O‘rganib voyaga yetishida katta manba bulib xizmat qiladi. Tabiatdagi narsalar ikki qismdan: jonsiz va jonli tabiatdan iboratdir. Jonsiz tabiatga yer, quyosh, oy, yulduzlar, suv, havo, toshlar, tuproq, jonli tabiatga esa o‘simliklar, hayvonlar, mikroorganizmlar, odamlar kiradi. Jonsiz tabiat deyilishiga sabab ular oziqlanmaydi, o‘smaydi, ko‘paymaydi, rivojlanmaydi. Masalan, toshni olsak, unga suv dam, davo dam kerak emas. Jonli tabiatga kiruvchilar esa ozidlanadilar, nafas oladi lar, usadilar va kupayadilar. Jonli tabiat vakillari usimlik, davo, suv, yoruglik, issidlik va ozuda bulmasa yashay olmaydi. Jonli tabiatdagi barcha mavjudotlardan eng dudratlisi insondir. Inson fikrlaydi, mednat diladi, turli kashfiyotlar ixtiro diladi. Tabiat insonni ma‘naviy boyitishning bitmas tuganmas manbaidir.

“Yosh tabiatshunoslar” to‘garagining asosiy maqsadi:

Maktabgacha ta‘lim tashkiloti ta‘lim-tarbiya berayotgan tarbiyachilarning oldida eng muxim vazifalaridan biri bolalarning tabiat guzalliklarini kura bilishi, uni sevishi, tabiatda yuz beradigan voqea-xodisalar xaqida tushunchaga ega bulishi, tabiat boyliklaridan oqilona foydalanish ruxida tarbiyalash muxim pedagogik muammo xisoblanadi. Bulajak Maktabgacha ta‘lim tashkiloti tarbiyachilari uchun eng muximi, ta‘lim-tarbiya tizimini tushunib olish, tabiat bilan tanishtirishning shakl, metod va uslublarini shu bilan birga bolalarning faoliyatlariga rahbarlik qilishni o‘rganib oladilar.

“Yosh tabiatshunos” to‘garagining asosiy vazfasi:

Bo‘lajak boshlang‘ich sinf o‘qituvchilari uchun eng muhimi, ta‘lim-tarbiya tizimini tushunib olish, tabiat bilan tanishtirishning shakl, metod va uslublarini shu bilan birga bolalarning faoliyatlariga rahbarlik qilishni o‘rgatib borish.

**TO'GARAK QATNASHCHILARI
RO'YXATI**

T/r	Talabalarning ismi sharifi	Tug'ilgan sanasi	Ta'lim yo'nalishi	Kurs	Guruh	Telefon raqami
1	Pirnarzov N		bt	3	6	88.533.44.48
2	Abduraimov S	21.11.94.	bt	3	6	91.578-69-90
3	Orlov M.	05.06.04	bt	3	6	90.376.4241
4	Sumarajov A	18.06.02	bt	3	6	
5	Egarkov A	22.06.2005	bt	3	6	95.455.08.05
6	Nasirov N	22.12.2005	bt	3	6	33.096.10.05
7	Rustamov Sh	19.08.2005	bt	3	6	95.643.20.00
8	Ahmurov A	10.09.2006	bt	3	6	
9	Arturov F	07.12.98.	bt	3	6	
10	Xojanov Sh	20.04.2005	bt	3	6	97.244.04.96
11	Raxmatova R	20.11.2005	bt	3	6	93.888.32.83
12	Isroeva M.	16.09.2005	bt.	3	6	
13	Abdullayeva S	27.08.2005				97.12818.01
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						

Izoh: "Yosh tabiatshunoslar" to'garagi haftaning juma kuni soat 14:00 da boshlanadi.

To'garak rahbari:

I.Elmuurodova
V.Raxmatullina

[Signature]

Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti Pedagogika fakulteti
«Boshlang'ich ta'lim metodikasi» kafedrası qoshidagi
“Yosh tabiatshunoslar” to‘garagi faoliyati monitoringi

№	Talabaning F.I.Sh.	Sanalar								O‘qituvchi imzosi
		16.09	30.09	14.10	21.10	28.10	11.11	18.11		
1.	Pirnatjarova N	+	+	+	-	+	+	+		<i>[Signature]</i>
2.	Abduraimova S	+	+	-	+	+	+	+		<i>[Signature]</i>
3.	Orolova M.	+	+	+	+	+	-	+		<i>[Signature]</i>
4.	Jumanazarova D	+	+	+	-	+	+	+		<i>[Signature]</i>
5.	Ergashova D	+	+	+	+	+	+	+		<i>[Signature]</i>
6.	Najimova N	+	+	-	+	+	+	+		<i>[Signature]</i>
7.	Rustamova Sh	-	+	-	+	+	+	+		<i>[Signature]</i>
8.	Ahmadova D	+	-	+	+	+	-	+		<i>[Signature]</i>
9.	Artigova F	+	+	+	-	+	+	-		<i>[Signature]</i>
10.	Nojanova Sh	+	-	+	+	+	+	+		<i>[Signature]</i>
11.	Raxmatova R	-	+	-	+	-	+	+		<i>[Signature]</i>
12.	Torayeva M.	+	+	-	+	+	+	+		<i>[Signature]</i>
13.										
14.										
15.										
16.										
17.										
18.										
19.										
20.										

To‘garak rahbari:

[Signature]
I.Elmuurodova
V.Raxmatullina